

Nederlandse commando uit Lunteren vocht mee tijdens Market Garden

RENKUM - Tijdens Operatie Market Garden komen in de regio Arnhem Engelse para's en piloten in grote getale in actie, maar er is ook een Nederlandse, militaire inbreng. Zeker tien speciaal opgeleide Nederlandse commando's komen op zondag 17 september mee met de geallieerden en vechten bij diverse eenheden mee in het heetst van de strijd. Eén van hen was Martien van Barneveld uit Lunteren.

De Lunteraan vecht in mei 1940 al tegen de Duitsers op de Peellinie. Na de overgave van het Nederlandse leger trekt Van Barneveld met zijn onderdeel naar Frankrijk. Op 23 mei steekt hij vanuit Cherbourg het Kanaal over naar Engeland waar hij onder meer dient in de Prinses Irene-brigade. In 1942 maakt hij deel uit van een groep van ruim veertig mannen die in Schotland aan een loodzware training als commando begint. Het trainingskamp wordt later bekend als de Hel van Achnacarry en uiteindelijk worden maar 25 man als commando aangewezen.

Commando-training in Schotland - foto Collectie familie Van Barneveld

Nr. 2 Dutch Troop

Zij worden nr. 2 Dutch troop genoemd en zouden in India tegen de Japanners gaan vechten. Dat kwam niet echt van de grond en toen de Nederlanders hoorden dat D-Day was begonnen werden ze opstandig en wilden ze naar huis om aan de bevrijding bij te dragen. De commando's keren terug naar Engeland en na een kort verlof horen ze dat we worden ingezet bij Operatie Market Garden. Eén deel gaat met de Amerikanen mee en een andere groep, met Van Barneveld, wordt verdeeld over diverse eenheden van de Britten. Tien mannen vliegen vanuit Engeland mee met de gliders en landen bij Wolfheze.

Commando Bakhuis Roozeboom sterft al vechtend in een jeep

De Lunteraan komt samen met luitenant Maarten Knottenbelt, sergeant Willem de Waard en August Bakhuis Rozeboom onder bevel van generaal-majoor Urquhart. Bakhuis Roozeboom komt op 19 september om als hij met een groep en een gevangen genomen Duitser in een jeep wordt beschoten bij het spoorviaduct aan de Benedendorpseweg in Oosterbeek. De commando staat rechtop in de jeep gooit handgranaten en schiet zijn stengun leeg als hij dodelijk wordt geraakt. Bij het Britse hoofdkwartier in Hotel Hartenstein wordt hij door Van Barneveld en Knottenbelt in de tuin begraven. Door een misverstand duurt het tot 1997 voor hij een grafsteen met zijn naam krijgt op de Airborne Begraafplaats.

De tien commando's die in actie kwamen in de regio Arnhem-Oosterbeek:

1e Luitenant M. Knottenbelt, sergeant W. de Waard, korporaal A.T.H.

Italiaander, soldaat A.J.Ph. Beekmeijer, soldaat H.C. Gobetz, soldaat H.J.M.

Gubbels, soldaat M. van Barneveld, soldaat J.P.H. van der Meer, soldaat Ch. Helleman, soldaat A.F. Bakhuis Roozeboom.

Martien van Barneveld kreeg in 1951 door Prins Bernhard de Bronzen Leeuw opgespeld (de op één na hoogste dapperheidsonderscheiding na de Militaire Willemsorde).

Foto hier naast

Martien van Barneveld in India - foto
Collectie familie Van Barneveld

Hieronder enkele fragmenten uit een
persoonlijk verslag van de commando uit
Lunteren:

'Met Luitenant Knottenbelt ben ik enige malen naar de overzijde van de Rijn geweest om daar contact op te nemen met de Polen die daar zaten, wij zijn in de omgeving van het Drielse Veer overgestoken. Ook ben ik met een Britse Luitenant over geweest. Ik heb ook met de Luitenant Knottenbelt een mislukte poging ondernomen, zodat wij onverrichter zaken moesten terugkeren'.

Tijdens de gevechten bij Arnhem werd een soldaat die bij mij in de buurt die uit een loopgraaf kroop, door een mortierbom getroffen. Ik heb hem de slagader afgebonden omdat hij hevig bloedde, zijn been was er bijna geheel afgeslagen. Op verzoek van de getroffene heb ik teneinde het vervoer te vergemakkelijken, het laatste stuk vel waarmee het been nog vast zat afgesneden.

De meeste achting heb ik voor de voor de piloten, die steeds de aanvoer bleven verzorgen ondanks het hevig Duits afweervuur. Ik heb gezien dat een brandend toestel over de droppingplaats was door geschoten, keerde teneinde alsnog om onze aanvulling op de juiste plaats af te werpen.

De verwarring bij Arnhem was groot, bijna niemand wist iets over een wachtwoord. Het is voorgekomen dat Duitsers in Brits uniform met Britse papieren in de Engelse linies waren en onze mensen zo aanvielen'.

'Toen wij bij de terugtocht op de zuidelijke oever van de Rijn waren, kreeg ik van de Luitenant Kolonel Myers opdracht om troepen op te halen die zich nog bij de Westerbouwing zouden bevinden, ik stak dus met een bootje over en de Lt. Kol. Myers ging ook mee naar de Noord-oever. Daar bleef hij tot dat ik zou terug keren, wij waren tussen de Westerbouwing en Oosterbeek overgestoken, onder hevig vuur ben ik via het Kerkje van Oosterbeek naar Hartenstein gegaan en heb ik twee secties gevonden en naar Lt. Kol. Myers gebracht. Deze meldde dat er nog meer troepen waren ik heb verder gezocht. Onderweg heb ik een verdwaalde Britse soldaat meegenomen die verder steeds met mij meeding. Hij deelde mij tevens mede dat bij een put nabij Hartenstein nog een groep zou zitten, wij hebben deze groep gevonden. Nog meer last van het Duitse vuur hadden wij van de Engelse vuurwals, die achter de terugtrekkende troepen aan verplaatst werd, teneinde de Duitsers op afstand te houden. Bij de Lt. Kol. Myers komende vernam ik dat er nog ergens een groep moest zitten, ik ben weer terug gegaan en hoewel ik niet wist hoe de sterkte van die groep moest zijn, heb ik ze gezocht. De bovengenoemde soldaat bleef mij vergezellen. Bij een kruispunt zagen wij een uitgebrande tank staan, wij spraken af dat als een van ons gewond zou raken de ander hem zou laten liggen en zelf zijn

weg zou zoeken. Bij toeval vonden wij de gezochte groep, die slechts uit vier man bestond. Wij zijn terug gegaan naar de Rijn en weer naar de zuidoever overgestoken. Bij de overtocht hebben wij buiten aan het bootje gehangen, teneinde zo weinig mogelijk last te hebben van de Duitse mitrailleurposten, die de overtocht trachten te verhinderen. Na ons kwam nog een militair die trachtte over te steken. Hij ging in een boot zitten en roeide rustig naar de overzijde. Wij waarschuwde hem dat dit levensgevaarlijk was en dat hij buiten boord moest gaan hangen, hij gaf aan onze raad geen gevolg en na enige meters geroeid te hebben werd hij door de Duitsers neergeschoten'.

DONDERDAG 19 SEPTEMBER 2019, 10:00

Omroep Gelderland

Teksten met dank aan Martien van Barneveld jr.